

TER ONDERTEKENING

Aan de Staatssecretaris Mijnbouw

**Programma DG Groningen en
Ondergrond**

Directie Schadeherstel en
Gaswinning Groningen

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

13 september 2022

Kenmerk

PDGGO-DSGG / 22472830
Bhm: 22475741

WJZ bhm 22443808

Kopie aan

Bijlage(n)

3

nota

Nota naar aanleiding van het Verslag bij de novelle
op het wetsvoorstel Versterken

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

De Tweede Kamer heeft vragen gesteld over de novelle bij het voorstel tot wijziging van de Tijdelijke wet Groningen in verband met de versterking van gebouwen in Groningen (wetsvoorstel Versterken). Tevens heeft de SP in het kader van de behandeling van deze novelle een amendement ingediend dat u een aanwijzingsbevoegdheid geeft voor het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG). Met deze nota wordt de beantwoording ter ondertekening aan u voorgelegd.

Geadviseerd besluit

- U kunt de nota naar aanleiding van het verslag (bijlage 1) en de aanbiedingsbrief aan de Kamer (bijlage 2) ondertekenen. U kunt instemmen met de daarin opgenomen appreciatie van het amendement, waarin de relevante overwegingen ten aanzien van het toepassen van de aanwijzingsbevoegdheid zijn geschetst, maar nog niet vooruitgelopen wordt op een oordeel voorafgaand aan het debat met de Kamer. Deze wordt gegeven na ommekomst van de evaluatie van de Tijdelijke wet Groningen (TWG).
- U kunt de toelichting van de nota van wijziging (bijlage 3) ter correctie van een door de Kamer geconstateerde onjuiste verwijzing ondertekenen.

Kernpunten

Nota n.a.v. het verslag

- De vragen zien onder meer op de onafhankelijkheid van het IMG in algemene zin, met verwijzing naar bovengenoemd amendement, en zijn kritisch op het proces dat aan deze novelle vooraf is gegaan.
- Met betrekking tot de inhoud van de novelle, worden vragen gesteld over de uitwerking van de regeling die door de Raad voor Rechtsbijstand (RvR) wordt opgesteld, de mogelijkheden die bewoners hebben om in het geweer te komen tegen het IMG en Nationaal Coördinator Groningen (NCG), de

communicatie aan bewoners over (de gevolgen van) de wet en de mogelijkheden om versterking in eigen beheer uit te voeren.

- In de beantwoording van de vragen wordt niet afgeweken van de in de novelle gekozen lijn t.a.v. deze punten. Het belangrijkste aandachtspunt betreft het innemen van een standpunt over het amendement (zie hierna). De beantwoording is afgestemd met het IMG, de NCG en de RvR.

Geschetste overwegingen t.a.v. de aanwijzingsbevoegdheid

- Bij consultatie van de TwG (in werking getreden op 1 juli 2020) kwam van gemeenten en maatschappelijke organisaties de wens om het IMG zo onafhankelijk mogelijk in te richten. Daarbij werd de aanwijzingsbevoegdheid van de minister als problematisch gezien. Daarom is de aanwijzingsbevoegdheid die standaard geldt op grond van de Kaderwet zbo's (artikel 21) buiten werking gesteld voor het IMG.
- Bij wijziging van de wet met het ingediende amendement, zou de aanwijzingsbevoegdheid alsnog in werking worden gesteld. Dit zou betekenen dat beleidsregels kunnen worden opgelegd aan het IMG.
- Daarmee kunnen alleen algemene aanwijzingen worden gegeven en is geen inmenging in individuele gevallen mogelijk. Onafhankelijke besluitvorming over individuele dossiers door het zbo blijft zo geborgd. Vanuit formeel juridisch oogpunt is er dan ook geen aanleiding deze uitzondering te handhaven.
- Wel is daarbij de overweging van belang, dat ook algemene aanwijzingen een inmenging betreffen van de overheid op de schadeafhandeling door het IMG. Dit terwijl het uitgangspunt van de instelling van het IMG was om de schadeafhandeling geheel op afstand te plaatsen van zowel NAM als de Staat (die 100% aandeelhouder is van EBN, die ook als exploitant van het Groningenveld is aangemerkt).
- Mogelijk verwacht de Kamer met de aanwijzingsbevoegdheid meer invloed te kunnen uitoefenen op het IMG, bijvoorbeeld op afhandelingsprocedures of de wijze waarop het bewijsvermoeden wordt toegepast. Dit is echter niet mogelijk. Daarmee bestaat het risico dat het van toepassing verklaren van deze bevoegdheid leidt tot teleurstelling.
- Uit de op 2 september jl. ontvangen evaluatie van de TwG die op korte termijn aan de Kamer wordt aangeboden volgt de aanbeveling niet te tornen aan de onafhankelijkheid van het IMG. Momenteel wordt gewerkt aan een appreciatie van dit rapport. Deze evaluatie weegt mee in het oordeel over het amendement.

Toelichting

Onafhankelijkheid IMG

- De Kaderwet zbo's kent de mogelijkheid voor de verantwoordelijke minister om een zbo algemene aanwijzingen te geven in de vorm van beleidsregels. Doordat dit alleen algemeen kan, is er geen beperking van de onafhankelijkheid in besluiten over individuele gevallen.
- De Algemene wet bestuursrecht regelt specifiek waarvoor een beleidsregel kan worden gebruikt en dat biedt beperkte mogelijkheden (zie hieronder).
- Bij de totstandkoming van de TwG is gesteld dat de aanwijzingsbevoegdheid zich niet goed houdt tot de "semi-rechterlijke positie van het IMG".

**Programma DG Groningen en
Ondergrond**

Directie Schadeherstel en
Gaswinning Groningen

Kenmerk

PDGGO-DSGG / 22472830

- Vanuit juridisch oogpunt bestaat er echter geen doorslaggevend bezwaar tegen het alsnog in werking stellen van de aanwijzingsbevoegdheid: zbo's worden meestal ingesteld vanwege de wens/noodzaak van onafhankelijke besluitvorming en de aanwijzingsbevoegdheid wordt daarbij normaal gesproken niet gezien als een belemmering van die onafhankelijkheid.

Wat kan er (niet) met aanwijzingsbevoegdheid?

- Met de aanwijzingsbevoegdheid zou u algemene aanwijzingen kunnen geven aan het IMG over de taakuitvoering in de vorm van beleidsregels.
- Onder beleidsregel wordt verstaan: *een bij besluit vastgestelde algemene regel, niet zijnde een algemeen verbindend voorschrift, omtrent: (1) de afweging van belangen, (2) de vaststelling van feiten of (3) de uitleg van wettelijke voorschriften bij het gebruik van een bevoegdheid van een bestuursorgaan* (artikel 1:3, vierde lid van de Algemene wet bestuursrecht).
- Alles wat daarbuiten valt - denk aan aanwijzingen over de werkwijze van het IMG m.b.t. de afhandeling van schade, specifieke voorschriften m.b.t. het effectgebied voor de toepassing van het bewijsvermoeden of bemoeienis met individuele gevallen - kan niet in een beleidsregel worden opgenomen.